

INTEGRALE AANPAK HENNEPTEELT

Inleiding

De afgelopen twintig jaar is de hennepsteelt in Nederland omvangrijk, bedrijfsmatig en professioneel geworden. Deze ontwikkeling zorgt steeds vaker voor overlast, verloedering en brandgevaar in woonwijken en gaat veelal gepaard met uitkeringsfraude, belastingontduiking en energiediefstal. Daarnaast blijkt de georganiseerde criminaliteit vaak betrokken te zijn bij de hennepsteelt.

Door de opstelling van elektriciteitsbedrijven vanwege illegaal stroom aftappen, woningcorporaties vanwege het ontstaan van onveilige situaties door kans op waterschade en brandgevaar en gemeenten en politie vanwege overlast en verloedering, is de aanpak van de hennepsteelt een prioriteit geworden.

Professionalisering hennepsteelt

Hennepsteelt vindt steeds vaker grootschaliger in binnenruimten plaats, onder meer om de kweekomstandigheden beter te kunnen regelen. De kweekbenodigdheden voor de binnenteelt zijn de afgelopen decennia geprofessionaliseerd en er vindt continue een doorontwikkeling plaats. Deze kweekbenodigdheden zijn aan te schaffen in zogenaamde growshops. Het gaat om producten naast cannabiszaden (die overigens niet onder de Opiumwet vallen) als kweekkasten, meststoffen, bestrijdingsmiddelen, lampen, ventilatiesystemen en waterpompen. Door de verkoop van deze benodigdheden spelen de growshops een faciliterende rol voor de hennepsteelt.

Wettelijke bepalingen

Hennep staat genoemd op lijst II van de Opiumwet (de zogenoemde softdrugs).

[Artikel 3](#) van de Opiumwet stelt:

"Het is verboden een middel als bedoeld in de bij deze wet behorende lijst II (...)

- a. binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen*
- b. te telen, te bereiden, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken of te vervoeren*
- c. aanwezig te hebben*
- d. te vervaardigen"*

Hieruit volgt dat de kweek van hennep altijd verboden is.

In de praktijk is de vraag van belang of er van bedrijfsmatig handelen sprake is. In de Aanwijzing Opiumwet van het openbaar ministerie staat hierover het volgende:

"Bij een hoeveelheid van 5 planten of minder wordt aangenomen dat er geen sprake is van beroeps- of bedrijfsmatig handelen. Deze situatie wordt gelijk behandeld als de situatie waarin wordt geconstateerd dat sprake is van een geringe hoeveelheid, bestemd voor eigen gebruik. In die gevallen volgt sepot met afstand, met als motief "gering feit".

Met andere woorden, het telen van vijf hennepplanten is verboden maar wordt niet strafrechtelijk vervolgd. Dit geldt overigens niet wanneer de verdachte minderjarig is. In dat geval volgt altijd een strafrechtelijke reactie.

Is er sprake van meer dan vijf planten dan is de mate van professionaliteit van belang bij het vaststellen van de strafvordering. Hoe groter de mate van professionaliteit hoe strenger de strafrechtelijke aanpak. In de bijlage van de [Aanwijzing Opiumwet](#) zijn een aantal indicatoren weergegeven waarmee de mate van professionaliteit kan worden vastgesteld. Deze indicatoren hebben onder meer betrekking op de wijze van belichting, verwarming, bevoeiing en ziektebestrijding.

Integrale aanpak van hennepsteelt

Verschillende partijen kunnen, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, gezamenlijk een bijdrage leveren aan de aanpak van hennepsteelt. Iedere partij beschikt over de mogelijkheid sancties vanuit zijn eigen werkkterrein op te leggen. Gezamenlijk wordt door het opleggen van dit brede palet aan sancties bestuurs- en strafrechtelijk opgetreden tegen hennepsteelt.

Gemeenten

Gemeenten hebben juridische mogelijkheden om bestuursrechtelijk op te treden tegen hennepsteelt in het kader van de handhaving van het bestemmingsplan. Bij constatering van bedrijfsmatige teelt in een pand met een woonbestemming kan de gemeente op grond van de Gemeentewet optreden door middel van het toepassen van bestuursdwang of het opleggen van een dwangsom. Voor zover bekend is er nog geen gemeente die op basis van het bestemmingsplan heeft opgetreden tegen een hennepkwekerij.

Naast het bestemmingsplan kan de gemeente gebruik maken van artikel 174 a Gemeentewet, wanneer er kan worden aangetoond dat de hennepsteelt de openbare orde verstoort. Van dit artikel is nog geen gebruik gemaakt. Het aantonen van een verstoring van de openbare orde bij hennepsteelt, maar bijvoorbeeld ook bij drugshandel vanuit een woning, blijkt namelijk lastig te zijn.

Tevens kan een gemeente op basis van de Bouwverordening optreden. Een hennepkwekerij levert namelijk in het algemeen een brandgevaarlijke situatie op. De Bouwverordening biedt de mogelijkheid om in een spoedeisende situatie hiertegen met behulp van bestuursdwang op te treden. Hierbij moet worden opgemerkt dat er niet altijd van een spoedeisende situatie sprake zal zijn. Ook blijkt het uitvoeren van bestuursdwang intensief en tijdrovend.

Politie/OM

De strafrechtelijke opsporing en vervolging in het kader van de handhaving van de Opiumwet is een verantwoordelijkheid van justitie en politie. In veel gevallen is het dan ook de politie die bij het vermoeden van een hennepkwekerij in een woning in actie komt en het strafrechtelijk proces in gang zet.

Woningcorporaties

Wanneer bedrijfsmatige hennepsteelt wordt geconstateerd in een huurwoning kan de woningbouwvereniging maatregelen tegen de bewoner treffen. In 2002 heeft de overkoepelende organisatie van woningcorporaties Aedes haar leden aanbevolen in de huurovereenkomst uitdrukkelijk te vermelden dat het telen van hennep verboden is en dat het kan leiden tot beëindiging van de huurovereenkomst. Als er sprake is van bedrijfsmatige hennepsteelt, dan gebruikt de huurder de woning of een gedeelte ervan niet als woning. Uit jurisprudentie blijkt dat op grond van dit feit het huurcontract kan worden ontbonden. Ook niet-bedrijfsmatige hennepsteelt kan leiden tot ontbinding van de huurovereenkomst. In dat geval moet er sprake zijn van een overlastgevende situatie.

Het CCV - oktober 2008

CWI, UWV, gemeentelijke kredietbanken

Deze organisaties kunnen wanneer er sprake is van uitkeringsfraude de ten onrechte verkregen uitkering terugvorderen. Ook spelen zij een rol bij een eventueel natraject met betrekking tot schuldafbetaling.

Verzekeringsmaatschappijen

Verzekeringsmaatschappijen krijgen te maken met schadeclaims door brand- of waterschade. Zij kunnen optreden door polissen te ontbinden wanneer hennepsteelt wordt geconstateerd.

Belastingdienst

Wanneer er sprake is van belastingontduiking kan de Belastingdienst de niet opgegeven belasting over de inkomsten uit de teelt terugvorderen.

De ministers van BZK en Justitie pleiten in juni 2006 in de notitie [Integrale aanpak hennepsteelt](#) voor een integrale aanpak van hennepsteelt door onder meer bovengenoemde partijen. Het doel van de notitie is de hennepsteelt en de problemen dat met zich meebrengt sterk terug te dringen. Zoals eerder is aangegeven hebben veel gemeenten al een convenant. De knelpunten die de samenwerkingsverbanden in de praktijk ervaren worden in deze notitie benoemd en er wordt aangegeven wat de regering daaraan wil doen. De rol die de Rijksoverheid voor zichzelf ziet is (samen met betrokken koepelorganisaties) gemeenten en lokale partners in de lokale aanpak van hennepsteelt te stimuleren en te faciliteren.

Hennepconvenant

De samenwerking bij de aanpak van de hennepsteelt is binnen een groot aantal gemeenten vastgelegd in een zogenoemd hennepconvenant. De ministeries van BZK en Justitie hebben een [voorbeeldconvenant](#) voor de integrale aanpak hennepsteelt ontwikkeld. Dit voorbeeldconvenant is bedoeld om gemeenten die nog geen (integrale) aanpak hebben opgestart te faciliteren. Daarnaast kunnen gemeenten die al actief zijn met de integrale aanpak, dit voorbeeldconvenant mogelijk gebruiken om elementen daaruit aan hun eigen aanpak toe te voegen, bestaande knelpunten op te lossen of zich te heroriënteren.

Het voorbeeldconvenant heeft het karakter van een praktische handreiking, waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen elementen die vast onderdeel van een convenant uitmaken en elementen die optioneel zijn en per gemeente - naar eigen inzichten en wensen - kunnen worden overgenomen.

In het voorbeeldconvenant komen de afspraken tussen en de mogelijkheden van de verschillende partijen om de hennepsteelt aan te pakken aan bod. Hierbij worden de mogelijkheden uitgewerkt die het strafrecht, het bestuursrecht en het privaatrecht bieden. Ook wordt in het voorbeeldconvenant verder ingegaan op de uitwerking van eerdere genoemde knelpunten, zoals de mogelijkheden van informatie-uitwisseling tussen de convenantpartners, mogelijkheden van toepassing van spoedeisende bestuursdwang en het verhalen van de kosten. Het voorbeeldconvenant is in samenwerking met de betrokken koepelorganisaties uitgewerkt en is door het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP).

Meer informatie

Als u na het lezen van deze infosheet vragen of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met het CCV via de [mail](#).